

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII KADENCJA**

Warszawa, dnia 3 października 2012 r.

Druk nr 193

Pan

Bogdan BORUSEWICZ

MARSZAŁEK SENATU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Na podstawie art. 84 ust. 1 Regulaminu Senatu my, niżej podpisani senatorowie, wnosimy projekt uchwały

w 15. rocznicę kanonizacji św. Jadwigi Królowej.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem uchwały upoważniamy senator Janinę Sagatowską.

(-) Grzegorz Bierecki	(-) Robert Mamątow
(-) Przemysław Błaszczyk	(-) Marek Martynowski
(-) Henryk Cioch	(-) Andrzej Matusiewicz
(-) Dorota Czudowska	(-) Władysław Ortyl
(-) Wiesław Dobkowski	(-) Andrzej Pająk
(-) Stanisław Gogacz	(-) Bohdan Paszkowski
(-) Beata Gosiewska	(-) Janina Sagatowska
(-) Henryk Górski	(-) Michał Seweryński
(-) Jan Maria Jackowski	(-) Wojciech Skurkiewicz
(-) Stanisław Karczewski	(-) Krzysztof Słoń
(-) Maciej Klima	(-) Kazimierz Wiatr
(-) Stanisław Kogut	(-) Grzegorz Wojciechowski
(-) Waldemar Kraska	(-) Alicja Zajęc

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w 15. rocznicę kanonizacji św. Jadwigi Królowej

8 czerwca 2012 r. minęło piętnaście lat od kanonizowania przez Jana Pawła II królowej Polski Jadwigi Andegaweńskiej. Trwający rok jubileuszu kanonizacji skłania do refleksji nad dorobkiem tego wyjątkowego polskiego władcy i podjęcia działań przyczyniających się do wzmocnienia obecności tej postaci w świadomości współczesnych Polaków.

Królowa Jadwiga, mimo krótkiego życia, wywarła ogromny wpływ na historię Polski i państw sąsiednich, na współczesne jej życie polityczne, społeczne, kulturalne i naukowe. Było to możliwe dzięki jej cechom charakteru i walorom intelektualnym.

Ujawniły się one, gdy jako dziecko musiała opuścić dom rodzinny i podjąć samodzielne rządy w odległym państwie. Z ówczesnych kronik można się dowiedzieć, że była do tej roli tak świetnie przygotowana pod względem intelektualnym i emocjonalnym, że nie ustanowiono regenta. Swoją dojrzałość i zmysł polityczny ujawniła, gdy podjęła decyzję o zerwaniu zaręczyn z Wilhelmem Habsburgiem i zawarciu małżeństwa z wielkim księciem litewskim Władysławem Jagiełłą. Umiejętność pokojowego rozwiązywania sporów i talenty dyplomatyczne pozwoliły Jadwidze brać udział w rządzeniu krajem. Przypisywane jej słowa: „Któż im łzy powróci?”, które miała wypowiedzieć, gdy król zdecydował o materialnym wynagrodzeniu poddanych za złe traktowanie, świadczą o jej wielkiej wrażliwości na los słabszych. Opiekowała się ubogimi i zakładała szpitale.

Jako osoba wykształcona oraz mająca zamiłowanie do książek, muzyki, sztuki i nauki dbała o rozwój tych dziedzin. Między innymi zleciła pierwsze tłumaczenie na język polski Księgi Psalmów oraz innych dzieł. Szczególne zasługi ma św. Jadwiga Królowa dla rozwoju polskiej nauki i pogłębienia intelektualnego wymiaru wiary. Dzięki swoim długoletnim staraniom w 1397 r. uzyskała zgodę na utworzenie wydziału teologicznego na Akademii Krakowskiej, co wówczas oznaczało uzyskanie przez uczelnię najwyższego statusu w świecie naukowym, a w testamencie zapisała tej uczelni swój majątek. Wkrótce na akademii powstała

polska szkoła prawa międzynarodowego, która podniosła znaczenie Polski w ówczesnym świecie. Akademia Krakowska stanowiła intelektualne zaplecze dla procesu chrystianizacji Litwy, a jej profesorowie, tacy jak na przykład Paweł Włodkowic, z sukcesami występowali na soborach i w procesach sądowych z Zakonem Krzyżackim.

Podjęcie królowej Jadwigi do działalności politycznej, kulturalnej i społecznej oraz rozumienie miejsca wiary w życiu wyrażały dwie splecione litery „M” zdobiące jej pokoje i rzeczy osobiste, symbolizujące ewangeliczne postaci – Marię i Martę, czyli łączenie wiary z czynem zarówno w życiu osobistym, jak i w życiu społecznym.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej wyraża przekonanie, że św. Jadwiga Królowa może stać się dla współczesnych wzorem pokojowego i mądrego sprawowania rządów oraz wrażliwości społecznej, otwartości intelektualnej i naukowej, wrażliwości na piękno oraz łączenia głębokiej wiary z życiem wypełnionym dobrymi czynami.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej w roku jubileuszu kanonizacji św. Jadwigi Królowej zwraca się do instytucji państwowych, samorządowych, edukacyjnych, naukowych, organizacji pozarządowych oraz Kościoła o popularyzowanie Jej dorobku i postaci. Wyraża także swoje poparcie dla społecznych działań zmierzających do ogłoszenia św. Jadwigi Królowej patronką Polski.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Uzasadnienie

Św. Jadwiga Królowa (ok. 1374–1399) to postać wyjątkowa wśród królów Polski. Była jednym z dwóch w naszej historii królem kobietą, jest też jedynym świętym władcą. Za jej życia i za jej sprawą Polska piastowska stała się Polską jagiellońską. Jej małżeństwo z wielkim księciem litewskim Władysławem Jagiełłą zapoczątkowało proces powstawania Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Podziw ludzi różnych epok budziło tworzące harmonijną jedność jej życie religijne, małżeńskie, dworskie, działalność polityczna, dyplomatyczna, społeczna i kulturalno-naukowa, to, że skupiła wokół swego dworu przedstawicieli elit politycznych i intelektualnych kraju, co miało ogromne znaczenie dla zbliżającej się konfrontacji Polski z Zakonem Krzyżackim.

Stanisław ze Skarbimierza, późniejszy pierwszy rektor odnowionej dzięki Jadwidze Akademii Krakowskiej, po przedwczesnej śmierci królowej w mowie pogrzebowej zapytał: „Może myśmy *niegodni* byli taki skarb posiadać?”. Nie dziwi zatem to, że pozostała ona w pamięci swoich poddanych jako królowa światła i wrażliwa na los najsłabszych, a niemal od dnia pogrzebu rozpoczął się jej kult. Zaowocował on kanonizacją królowej Jadwigi 8 czerwca 1997 r., zaś Jan Paweł II w homilii podczas mszy kanonizacyjnej powiedział: „długo czekałaś na dzień twojej kanonizacji, ten dzień, w którym Kościół ogłosi uroczyste, że jesteś świętą patronką Polski w jej dziedzicznym wymiarze – Polski za twoją sprawą zjednoczonej z Litwą i Rusią: Rzeczypospolitej trzech narodów”.

Życie i działalność św. Jadwigi Królowej nie powinny popadać w zapomnienie. Dlatego na poparcie zasługują wszelkie działania mające na celu popularyzowanie tej postaci w świadomości społecznej. Święta królowa nie została dotychczas oficjalnym patronem Polski. Nadanie jej tego tytułu spowodowałoby wzrost wiedzy na temat jej życia, panowania i zasług. Dlatego uzasadnione jest, by Senat Rzeczypospolitej Polskiej nie tylko wezwał do popularyzacji tej postaci, ale i wyraził swoje poparcie dla działań zmierzających do uczynienia Jadwigi patronem Polski.

T ł o c z o n o z p o l e c e n i a M a r s z a ł k a S e n a t u

---